

Til alle kommuner

Att.: Forvaltningscheferne for skoleområdet og det børnesociale område

Brev til kommuner om regler for henvisning af børn og unge til behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet er blevet opmærksom på, at der er alvorlige udfordringer med kommunernes overholdelse af reglerne for henvisning af børn og unge til behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem, herunder sikrede døgninstitutioner. Det gælder særligt i de tilfælde, hvor flere kommuner er involveret.

Styrelsen henvender sig derfor til alle kommuner med henblik på at præcisere vejledningen om reglerne og kommunernes ansvar. Det er afgørende, at børn og unge henvises til tilbud, hvor de kan få den undervisning, de har behov for og krav på, og dermed de bedste mulige forudsætninger for at komme videre på en ungdomsuddannelse og i livet generelt.

Overholdelse af reglerne kræver samarbejde mellem det børnesociale område og skoleområdet – og på tværs af kommuner

Henvisning af børn og unge til behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem kræver, at kommunen har truffet afgørelser både efter barnets lov og efter folkeskoleloven. Et tæt samarbejde på tværs af de ansvarlige forvaltningsområder er således en forudsætning for et vellykket henvisningsforløb.

Reglerne for henvisning af elever til behandlings- og specialundervisningstilbud og til specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem stiller krav om, at både handlekommunen og beliggenhedskommunen løfter sin del af ansvaret – også i de tilfælde, hvor handlekommunen og beliggenhedskommunen er to forskellige kommuner.

Styrelsen er bekendt med, at nogle handlekommuner i strid med reglerne henviser elever til behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem, som er beliggende i en anden kommune, uden forudgående aftale med beliggenhedskommunen. Ligeledes er der udfordringer med, at nogle beliggenhedskommuner opfordrer handlekommuner til at tage dialogen om henvisning direkte med specialundervisningstilbudene og udenom beliggenhedskommunen.

14. september 2026

Sagsnr.: 26/08612

Center for Folkeskole

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Kalvebod Brygge 47, 1560 København V

Telefon: +45 33 92 50 00

Mail: stuk@stukuvvm.dk

www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Undervisningsministeriet

Styrelsen har desuden kendskab til, at børn og unge i nogle tilfælde indskrives på specialundervisningstilbuddet på det børne- og ungehjem, de anbringes på, uden at handlekommunen efter aftale med beliggenhedskommunen har taget stilling til, om specialundervisningstilbuddet kan imødekomme elevens lærings- og undervisningsmæssige behov.

Det kan både have konsekvenser for den enkelte elev og for beliggenhedskommunens myndighedsvaretagelse, hvis henvisning sker uden forudgående aftale med beliggenhedskommunen. For eleven kan det betyde henvisning til et tilbud, der ikke kan imødekomme elevens lærings- og undervisningsmæssige behov, eller til et tilbud, der ikke har indgået kvalitetsaftale og dermed ikke har ret til at modtage elever. Det kan også betyde, at elevens behov for pædagogisk-psykologisk rådgivning ikke imødekommes, hvis beliggenhedskommunen ikke ved, at eleven modtager undervisning på et tilbud i kommunen.

Henvisning uden forudgående aftale med beliggenhedskommunen vil føre til, at handlekommunen i strid med reglerne betaler for elevens undervisning direkte til tilbuddet. Betaling for elevens undervisning skal aftales mellem handlekommunen og beliggenhedskommunen, og det er alene beliggenhedskommunen, der kan yde betaling med frigørende virkning til tilbuddet. Manglende overholdelse af henvisningsreglerne kan have betydning for beliggenhedskommunens mulighed for at føre tilsyn, idet viden om, hvilke elever der modtager undervisning på tilbuddet, udgør et vigtigt grundlag for tilsynet.

Særligt for specialundervisningstilbud på sikrede døgninstitutioner

Anbringes et barn eller en ung på en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling på en sikret døgninstitution, må barnet eller den unge ikke forlade stedet. Dermed er der behov for, at børn og unge i den undervisningspligtige alder modtager undervisning i specialundervisningstilbuddet på den sikrede døgninstitution. Eleven skal henvises til specialundervisningstilbuddet, uagtet om eleven har behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand.

Denne type anbringelser kan ske akut. Handlekommunen kan dermed ikke nødvendigvis nå at kontakte beliggenhedskommunen inden anbringelsen. Handlekommunen skal i så fald hurtigst muligt efter anbringelsen orientere beliggenhedskommunen om anbringelsen og henvisningen af eleven til specialundervisningstilbuddet på den sikrede døgninstitution samt eftersende den nødvendige dokumentation for elevens skolegang, eksempelvis pædagogisk-psykologisk vurdering eller en udtalelse fra elevens tidligere skoletilbud.

Løbende evaluering af og dialog om elevens undervisningsbehov

En henvisning til et behandlings- og specialundervisningstilbud eller et specialundervisningstilbud på et børne- og ungehjem er altid midlertidig. Beliggenhedskommunen er forpligtet til at følge op på den enkelte elevs udvikling og skal ved behov og på baggrund af en aktuel pædagogisk-psykologisk vurdering træffe beslutning om, om eleven skal fortsætte i undervisningstilbuddet eller henvises til et mindre vidtgående tilbud.

Kommunerne har et fælles ansvar for at sikre et godt tværkommunalt samarbejde om elever, der er henvist fra en anden kommune. Kommunerne skal være i dialog om opfølgningen på elevens udvikling, og beliggenhedskommunen skal sikre, at beslutninger om elevens undervisningstilbud træffes efter aftale med handlekommunen.

Hvad siger reglerne?

Reglerne for henvisning af børn og unge til et behandlings- og specialundervisningstilbud eller et specialundervisningstilbud på et børne- og ungehjem følger af folkeskolelovens §§ 12, stk. 2 og 22, stk. 5, samt af bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand og kvalitetsaftaler m.v. i behandlings- og specialundervisningstilbud og på børne- og ungehjem §§ 14, 16 og 18, og af lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge §§ 3, 4 og 5.

Reglerne er udfoldet i to håndbøger, som kommunen kan finde på Undervisningsministeriets hjemmeside: [Henvisning til SBU og BOS | Undervisningsministeriet](#).

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har desuden i samarbejde med Social- og Boligstyrelsen udgivet denne [guide om de lovgivningsmæssige rammer for anbragte elevers skolegang](#). Guiden er målrettet skole- og socialområdets samarbejde om anbragte børn og unges skolegang og skal skabe overblik over reglerne og deres betydning for arbejdsgange i det tværkommunale samarbejde, når kommuner skal vælge anbringelsessted og finde et egnet skoletilbud til et barn, der anbringes i en anden kommune.

Styrelsen opfordrer til, at kommunen går i dialog om brevets indhold med kommunens samarbejdskommuner og internt i kommunen på tværs af relevante forvaltningsområder samt sikrer, at kommunens procedurer for henvisning af børn og unge lever op til reglerne, er formaliserede og tilgængelige for de relevante parter.

Styrelsen opfordrer endvidere kommunen til at dele dette brev med eventuelle behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem, der er beliggende i kommunen.

Med venlig hilsen

Janne Samuelsson
Kontorchef
Center for Folkeskole

Hvad er et behandlings- og specialundervisningstilbud?

Et behandlings- og specialundervisningstilbud yder støttende indsatser i form af pædagogisk støtte og behandling efter barnets lov og specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven.

Hvad er et specialundervisningstilbud på et børne- og ungehjem?

I specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem er undervisningstilbuddet organisatorisk koblet til børne- og ungehjemmet og yder specialundervisning efter folkeskoleloven. Det er muligt at være dagelev på specialundervisningstilbuddet uden at være anbragt på børne- og ungehjemmet, og det er muligt at være anbragt på børne- og ungehjemmet og modtage undervisning et andet sted end i børne- og ungehjemmets specialundervisningstilbud.

Et børne- og ungehjem kan oprettes og drives som en **døgninstitution**, herunder en delvis lukket døgninstitution, delvis lukkede afdelinger på en døgninstitution, sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling.

Styrelsen gør opmærksom på, at reglerne for henvisning til specialskoler og specialklasser ikke er omfattet af dette vejledningsbrev.

Hvad er en handlekommune?

Handlekommunen er den kommune, der er ansvarlig for barnets eller den unges anbringelse og/eller for at iværksætte støttende indsatser i form af pædagogisk støtte og behandling og for at henvise til specialundervisning og specialpædagogisk bistand.

Hvad er en beliggenhedskommune?

Beliggenhedskommunen er den kommune, som specialundervisningstilbuddet ligger i.